

vel je med nami v mladih letih, pozneje je hodil k nam na počitnice in prišel je domov tudi umret. Pa je v tisti dobi, ko so že val obupavali nad slovenskim slovarjem, pograbil za delo. In Slovenci smo dobili slovar, ki nosi slavo in ime naše in Pieteršnikovo celo preko mej domovine. Bil pa je tudi narodnjak z dušo in telesom. Da se mu oddolžimo, mu bomo odkrili dne 17. t. m. na rojstni hiši za desetletnico smrti spominsko ploščo. Čela proslava se prične že na predvečer, ko bodo na vseh hribočkah zapalili kresovi, ki naj oznanjajo našo ljubezen do moza velika in do vsega, kar je naš Maks ljubil. Dne 17. septembra bo ob desetih slovesna pridiga o Pieteršniku in zanj asistirana sveta maša. Pridiguje č. g. Janko Mlakar iz Ljubljane, ki je bil učenec profesorja g. Maksa. Po sveti maši bo komemoracija na grobu pokojnega s primernim nagovorom. Popoldne po večernih čah bo odkritje plošče na hiši št. 66 v Piščah. Spored: Pozdrav, deklamacija, petje, slavnostni govor g. dr. Lončarja iz Ljubljane, godba. Po odkritju plošče bo v cerkveni dvorani »Slovesni dom« drama v štirih dejanjih »Moč zemlje«, ki ji je oče naš rojak bogoslovec Davorin Petančič. Seveda, če bo merodajnim faktorjem prav, da se tudi konec proslave izvrši po zamišljenem programu. Udeležita se proslave tudi »Slovenska Matice« in »Društvo prijateljev humanističnih ved« iz Ljubljane. Tako se hočemo oddolžiti zaslugi našemu možu. Da bomo ga pa bolje spoznali, bomo na proslavi in sicer prodajali majhno brošurico o Maksu Pieteršniku, da krijemo stroške, ki so s proslavo v zvezi. Že danes pa vse, ki so Pieteršnika poznali in se zanimajo za proslavo, vabimo k obilni udeležbi! Na svidenje!

Ormož. Ustanovni občni zbor podružnice ZA KS se bo vršil dne 17. septembra ob osmih v jutro v mali dvorani Kletarskega društva. Tovariši absolventi, udeležite se ga polnoštevilno.

St. Rupert nad Laškim. Prihodnjo nedeljo dne 17. septembra gostuje tukaj Prosvetno društvo iz Tremurij z veseloligro: »Dve nevesti«. Vrši se ob 11. uri popoldne v šolski dvorani. V odmorih igra tamburaški zbor. Pridite polnoštevilno!

*

Poljedelski praznik v Siamu.

V Siamu v vzhodni Indiji imajo trgovci, ki hočejo postati deležni dobičkanosne trgovine, poseben dan: poljedelski praznik. Ta dan se odloči: Ali bo trgovina cvetela. Barometer za provciti dobička so — ministrove hlače in sicer ministra za kmetijstvo. Poljedelski minister je v Siamu najvažnejša osebnost in vanj so uprti pogledi celotnega prebivalstva. Nepregledna množica se drenja na slavnostnem prostoru in skrivnostno mrmranje ljudskih mas takoj potihne, kakor hitro je ostavil g. minister svoj krasni voz, da bi izvršil po predpisanem obredu majske setve. V ta namen je oblečen dostojanstvenik v narodno oblačilo: v široke, svilene hlače in nad temi majhen telovnik z zlatimi gumbi. Na sredini ogromnega četverokota, katerega tvorijo gledalci ter vsa oblastva, stoji kmetijski minister povsem sam s semenom v roki. Nato poklekne in izvrši obred setve.

Baš sedaj je nastopil veliki in odločilni trenutek. Minister govori molitev k Budhi in vstane. Pri vstajanju mu sledijo tisočere in tisočere oči z največjo napetostjo. Vsa pozornost je posvečena njegovim širokim, svilenim hlačam. Predno je pokleknil, si jih je zasukal. Ako ostanejo hlače, ko je vstal, zavihane na kolenu, je sigurno, da bo pustil dež nase čakati. Če pa padejo hlače pri dvigu od tal lepo na čevlje, ne bo nobenega pomanjkanja dežja. Če ostane ena noga od hlačnice nezagrnjena, potem se je treba tekom 24 ur lotiti zarotovanj, brez katerih bi bila

žetev ogrožena. V slučaju, da se hlače raztrgajo, ni nobenega upanja na žetev, ter prospeh živine, poletje bo prepreno z vremenskimi nesrečami.

Seveda niso te napovedi ministrskih hlač končnoveljavne. Zadevo s hlačami se lahko spravi v red in jo preobrne — vol. Ko je končan prvi del obreda, prične drugi, ki obstoji v tem, da ponudi jo volu s kraljeve posesti žita in riža. Ako vol ne poskusi hrane, bode žetev skrajno slaba.

Pred leti so bila znamenja, katera je nudil poljedelski praznik, skrajno slaba. Minister si je pri vstajanju od tal razčesnil hlače in vol je odklonil hrano. Siamsko časopisje je bombardiralo vlado, naj ponovi obred, predvsem pa mora poljedelski minister takoj odstopiti. Minister ni podal ostavke, je pa bil kraljev bratranec, in je ostal na svojem mestu. Njegovo vstrajanje na ministrskem stolu je bilo sijajno opravičeno: taisto leto je žetev boljše izpadla, nego vsa prejšnja leta. Žitne cene so pa padle tako nizko, kakor jih niso pomnili najstarejši in to dejstvo je utrdilo vero v čuvanje od bogznaj od kdaj podedovane navade obredov poljedelskega praznika, ki so napovedovali za poljedelce slabe čase.

Poljedelski praznik zaključijo v Siamu ljudske množice s pohodom na polja, kjer čakajo solnčni vzhod in iz tega jim prorokujejo številni čarovniki bodočnost za eno leto. Siamski čarovniki so zelo ugledne osebnosti. Najbogatejši in evropsko naobražen siamski trgovec se ne poda na trgovske posle, ne da bi poprej vprašal za svet čarodeja.

Pobrazlje pri Mariboru. Pretekli teden smo spremili k večnemu počitku g. Miki Ivana, hišnega posestnika in ključavničarja državnega

železnice v pokoju. Umrli je bil radi neozdravljive živčne bolezni preko 14 let priklenjen deloma na posteljo, deloma v bolniški sobi. Prehladil se je bil v vojskem času in je bil od takrat nepretrgoma bolan. Vsa zdravniška veda mu ni mogla pomagati do zdravlja. Naj počiva v miru, žalujejo rodbini pa naše iskreno sožalje! — S 1. septembrom t. l. se je usta-

Indij in Kitajske milijoni prebivalcev, bi tvorili valovi ledenih voda nova morja. Najbolj znameniti otoki bi čisto zginitili. Sila vod bi porinila v notranost pokrajin največja pristanišča, cele države in pokrajine bi bile obdane od morij. Od ravnokar opisane nesreče bi bil prizadet pretežni del človeštva in vsa kultura na svetu bi bila uničena.

Opisano je v domišljiji porojeno, a vendar bi se lahko zgodilo. Znano je, da izžareva solnce na našo zemljo komaj 2735 milijonski del svoje celotne toplote. Srednja letna temperatura v Evropi je 13 stopinj, a brez solnčnih žarkov

memo, kajti sedaj ne more najti nobenega drugega dela in v bodoče bo dala dakelnu žreti vse, pudelnu pa nič. Tako malo je umela neumna ženščina, za kaj mi je šlo. Toda sprejel sem jo zopet v službo. To velikodušnost sem pokazal tem lažje, ker smo si med tem zastonj prizadevali, da dobimo novo moč, in smo že sklenili, da pošljemo po Padovko sami, ker le nismo mogli biti brez nje. V svoj dnevnik sem zapisal tole misel:

»Poskušaj, da boš na kakršenkoli način nepogrešljiv, četudi samo le radi tega, ker znaš mojstrsko pometati stopnice, ali pa kidati gnoj, in vsi mogočnjaki na svetu se ti bodo dobrikali.«

Popoldne me je obiskal Boltežar. Ponudil mi je novo postrežnico, ki pa je nisem potreboval več.

»Škoda!« je rokel plemeniti mož. »Padovko bi jaz sam rad vzel v službo; zelo pridna vprežna žival je.«

Med pogovorom je nanek beseda tudi na tisto mlado dekle, ki ji je bilo ime Bianka.

Boltežar je rekel:

»Ta Bianka je nečakinja starega Grčarja, ki seka pri vas drva. Njena mati je s komedijanti hodila po svetu. In njena stara mati, žena starega Grčarja, je tudi tako malo prismojena ženska. Razklada s kart, zagovarja bolezen in počenja same take nespodobnosti. Od nje je Bianka morala podedovati nekaj svojih čudnih navad. Dekle je strupena goba v naših gozdovih, stara pa strupen smrček. Dve leti je dekle služilo v mestu. Povsod je utekla, nazadnje pa sta jo stara dva vzela k sebi nazaj. Sedaj meša našim fantom glave. Kakor neumni, debeli brenceljni brenci okrog te strupene gobe in drvi v pogubo.«

»Ali tudi žagarjev?«

»Oh, gospod Hubert, žagarjev je najslabši med njimi! Veste, to me jezi in vendar tudi veseli. Njegov oče namreč, stari Belčar, je strupen človek. Že dvajset let se pravda z grajščino radi vodne pravice in je zmagal v vseh inštancah, ta capin! Nas velja to gromozanske vsote! In tam gori na tistem močvirnatem travniku, ki je njegov, prav pri naši meji, je Belčar naselil Grčarjeve. V nadi, da bo stari uganjal lovsko tatvino

novila v hiši g. Horvata žandarmerijska stanica. Pozdravljamo ta korak varnostne oblasti in upamo, da se bo s tem vendar enkrat upostavljal nočni mir, katerega posebno na Zg. Pobrežju že dalje časa pogrešamo.

Št. 11 v Slovenskih goricah. Preteklo nedeljo dne 3. septembra smo obhajali god našega farnega patrona sv. Ilja. Zjutraj se je držalo nebo prav kislo, pa vkljub temu je hitelo naše verno ljudstvo od blizu in daleč v božji hram poklonit se svojemu farnemu patronu. Gamljiva je bila slika, ko je dolga vrsta mož in fantov pokleknila, da je sprejela nebeški kruh. Prav posebno pa je povzdignil slovesnost naš odlični cerkveni pevski zbor, ki je ob spremljevanju orkestra pod vodstvom našega poštvovalnega organista g. Gustla Rakuša prav dovršeno izvajal najnovejšo skladbo naših znanih skladateljev. Višek je bila solo-točka »Zdrava Marija« od g. dr. A. Schwaba, ki jo je z veliko spretnostjo in toplim občutkom prednašal g. Janko Rakuša. Kakor srebrni glasovi angelcev je mehko donela pesem roga nad cerkvenim obokom. Vsem, ki so sodelovali pri ne ravno lahkem izvajanju, prav iskreno častitajo in se zahvaljujejo hvaležni poslušalci.

Svečina. V Jarenini se je poročil dne 4. septembra g. Vinko Šerbinek, posestnik v Svečini, z Marijo Sekol, posestnico v Jarenini. Za Dijaško semenišče so nabrali gostje 150 Din. Novoporočenemu paru obilo sreče in blagoslova!

Sv. Anton v Slov. goricah. Tukaj smo spremljali k večnemu počitku dobro in blago staro ženo Terezijo Fras iz Gornje Brengove. Basiravno je veliko trpela v svojem življenju, pa je vendar dočakala 79 let svoje starosti. Najprej je skrbela za svoje lastne sine in hčere, potem pa še za svoje vnuke. Bodí njej domača zemlja lahka!

Laporje. Proščenje (žegnanje, pranganje) je bilo na angelsko nedeljo pri podružnici v Kočnem. Naroda je bilo veliko v cerkvi in gostilnah. — Po večno plačilo je odšel dne 2. t. m. Karl Korošec v Vrholah. Bil je vseskozi pridni fant. Pogreb je pričal o njegovi priljubljenosti. Počivaj v miru, dragi Karl — Kar svet stoji, še menda ni bilo v Leviču avtomobila. Zadnjič enkrat je pa le eden zašel v to vas po novi cesti. Ker je ta narejena pač

že skozi levško mesto, a še ne naprej, je moralo za Levčane čudno vozilo nazaj. — Zupanstvo žablješke občine bi prosilo, da postavi ob kapeli na Križnem vrhu novo občinsko desko, ker je to zob časa (in najbrž tudi drugih zverí) zelo ogloidal. Mnogo tujcev hodi mimo, ki bi radi vedeli, kam se kje pride, pa tudi domačini včasí ne vedo. — Če je »Slov. gospodar« list za pouk in zabavo, naj poroča še to: V nekem kraju, kjer je tako slabo, da žive mačke jejo, so iznašli zanesljivega vremenskega preroka. Ako se namreč otroci na vasi zelo derejo, bo najbrž dež. Prepričajte se! — »Se kikel prodalo bom, za sladko vince dala bom«, to znajo šolarke, ko gredo iz šole, najbolj. Nismo nič proti, vendar vsekakor tudi znamenje našega časa. — Ponovno opozarjamo, da pridno šegate po »Slovincu«. Že zato, ker po njem »Kurenčkova Neška« vse, torej tudi Laporčane, lepo pozdravlja. Ti tiskani pozdravčki stanejo 2 Din.

Laporje. Na predvečer angelske nedelje je umrl v Vrholah Karol Korošec. Ta kmetski fant je bil navdušen član laporskega izobraževalnega društva. Dolgo se je njegovo telo

Hmelj zopet nese!

Nekaj let so sicer hmeljarji imeli skrbi, kaj bo s hmeljem, nekateri so ga kar začeli opuščati, toda zopet je prišel čas, da hmelj zelo dobro nese! Letos ponujajo zanj že prav lepe svote.

Samo dober hmelj ima dobre cene!

Kdor hoče za svoj hmelj dobiti dobre cene, mora znati s hmeljem pravilno ravnati. Posebno važno je obiranje, prebiranje in sušenje, kar se lahko vsak najbolj strokovno podučí iz knjige

»Hmeljarstvo«,

ki jo je napisal strokovnjak inž. Vinko Sadar. Naročite knjigo danes, vsaj 10-krat se vam bo že letos izplačala! Dobite jo v vsaki knjigarni. Cena ji je 50 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

ustavljalo zavratni jetiki, dokler ga slednjič ni spravila v prerani grob. Zbor laporskih fantov se je poslovil na pokopališču od rajnega s pretresljivo žalnico »Vigred se povrne«. Naše društvo ga bo zelo pogrešalo. Zgledni fant, uživaj mir božji!

Sv. Kunigunda na Pohorju. Govori se, da imamo tu gori zdrav zrak. Kljub temu smo tudi tukaj bolniki, ki iščemo zdravja povsod in ga ne najdemo. To pot je šla smrt mimo nas bolehalih in si izbrala mlado, 33 let staro gospodinj, ženo in mater sedmih manj ko 14 let starih otrok, Katarino Štefane, po dom. Pec. Bila je vedno zdrava in delavna. Kar nadomaja jo je začela boleti glava, prej ko je minilo 10 ur, je bila že mrtva. Vsi sočustvujemo z žalujočimi otroci in možem, ki je cerkveni ključar in zvest naročnik našega »Slovenskega gospodarja«.

Kapela pri Radencih. Namesto venca na grob rajnega preč. g. kanonika Martina Meško so še darovali v dobre namene: Posojilnica v Gornji Radgoni 100 Din, Posojilnica v Radencih 100 Din, rodbina Domanjko v Radencih 50 Din. Vsem dobrosrčnim darovalcem Bog povrni!

Žvab, Sv. Tomaž. Na tem prijaznem griču, ki je ponos cele župnije, se je nemila smrt oglasila letos že osmokrat. Nenadno nas je pretresla vest, da je zatisnil za vedno svoje trudne oči skrben gospodar, daleč naokrog dobro znani Martin Lašič, previden s tolažili sv. vere v 47. letu svoje starosti. Umrl je v soboto dne 2. t. m. Pogreb se je vršil v torek dne 5. t. m. na mirodvor k Sv. Tomažu. Zapušča žalujočo ženo s štirimi otroci, kateri je zadnji star komaj poltretje leto. Dragi Martin, počivaj sladko, preostalih naše sožalje!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Grozna smrt otroka pod vozom. Jožef Šerec, hlapec pri T. Janžekoviču na Dresnici, je na trati pred Marinovo hišo dne 4. t. m. povozil triletnega fantka Landra Marin. Dobil je tako hud udarec v glavo, da je revček na mestu izdahnul.

Mozirje. Z žalostjo gledamo, kako se je po vojni čas med slovensko kmečko mladino ponekod razširila podivjanost in surovost. Takšni obžalovanja vredni slučaji se dogajajo tudi pri nas. Potniku že skoraj ne bo več varno iti po cesti iz Mozirja za potokom Trnave, osobito ponoči ne, kajti kar na lepem ga lahko zadene napad od strani nekaterih sirove-

in da bo nastavljal pasti. Vse iz sovraštva do grajščine! — O, ta priskutni demokrat! In sedaj — haha — se je sam vjel v past. Njegov edini sin — njegov dedič — je črni deklini iz tiste kočice venomer za petami. To starega strašansko jezi, toda iz sovraštva do grajščine Grčarjevih in deklini ne požene iz kočice!

Nisem rekel ne tako in ne tako; da pa je Bianka nekaka strupena goba v tem gozdu, ki vleče neumneže nase, to sem doživel pri svojem Timu.

Dvakrat sem bil v šoli. Enkrat sem se spoznal z novo učiteljico, Eriko Grubelnik. Govorila sva samo četrť ure. Ko sem šel domov, nisem vedel, ali se mi ta Erika zdi lepa ali ne. Roža je lahko lepa in tudi steblo mahovke in list rešede. Vsaka reč na svoj posebni način. Roža Erika ni bila. Ne kakšna lepota, ki bi vzbudila pozornost! Nič bliščečega se, kar bi prisililo človeka k občudovanju. Bila pa tudi ni samo erika — ni bila le zala, lična vresa. Za to je bila prepostavna. Ime bi ji moralo biti Barbara — ka-

kršno je naslikal Palma vecchio — čista, ljubka, pa močna — zdrava na duši in telesu.

In še drugo deklico sem spoznal v teh dneh — Liziko Šipeč. Sosea je žagarjeva in njegovega nasilnega fanta, ki je nedavno premikastil mojega Tima in ki se je s tisto cigansko Bianco odpeljal po cesti. Ta Lizika je tista deklica, kateri je naša občina poverila častno službo, da oskrbuje z oljem večno luč pred križem. Videl sem jo, ko je opravljala to svoje lepo delo.

Šla je s svojo ročko z oljem pokoncu in počasi, slovesno, kakor modra devica iz evangelija, ki gre ženinu naproti.

Šel sem za njo. Videl sem, kako je za očenaš klečala pred križem v snegu, nato nalila svetilnico in hitro odšla proti domu.

Tedaj sem ji zastavil pot. Pozdravil sem jo in ji povedal, da — tujec — vem o tej lepi navadi, s katero skrbe za večno luč, in da je ona pač tista izvoljenka, ki bo prejela nekoč od občine poročno obleko iz bele svile.

Bila je zmedena in ni vedela kaj reči. Šla pa je z menoj vstríc. Za kmetiško dekle je bila

pa bi bilo 73 stopinj mraza. Ako bi naenkrat poslalo solnce iz bogznaj kakih vzrokov več toplote na zemljo, bi prišlo do taljenja nepregledno velikih ledenih mas in do ponovnega vesoljnega potopa.

Naselitev 250.000 Judov v Palestini.

Zid dr. Weizmann je razvil v Njujorku pred 3000 poslušalci načrt za naselitev 250.000 judovskih družin v Palestini tekom 5 let. 25 tisoč družin židovskih poljedelcev bi nudilo zaposlitev 25.000 družinam z drugimi poklici. Vzemimo, da šteje povprečno ena družina 5 oseb, potem bi značala izpeljava zgorajnega načrta glede po-

žev. Tako se je zgodilo v nedeljo dne 27. avgusta zvečer manjši skupini pevcev in pevk iz Šmihela, ko se je z lepo uspelega pevskega koncerta v Nazarih vračala po omenjeni cesti domov. V bližini znane gostilne zadene to družbo kar nenadoma in brez vsakega povoda zahrbtnen, surov napad z ostrim kamenjem in le srečnemu slučaju ter uvidevnosti napadenih se je zahvaliti, da ni došlo do krvavega spopada, kar bi lahko imelo nad vse usodne posledice. Surovi napadalcu se že znani in se bodo morali za ta svoj vse obsodbe vreden čin zagovarjati pred sodiščem.

Luče pri Ljubnem. G. urednik, mislim, da ste že pozabili na Lučane, ker se bolj redko oglašamo v »Slov. gospodarju«. Čitamo ga pa bolj zvesto. Komaj že čakamo, da ga nam pripelje poštni avto, da izvemo, kaj je še po svetu novega. Naša vas je izletna točka letoviščarjev, ki dajo precej zaslužka našim gostilničarjem. Po leti življenje in vrvenje izletnikov, a po zimi vse zamre, ko nam sneg po ta zapre. Pri nas se mnogo govori o agrarni reformi, nekateri mislijo, da bodo postali kar bogataši, pa mislim, da brez dela in truda ni življenja, tako tudi tukaj pečenih piščancev ne bo, kakor se nam obeta.

Laško. Dolg spraved se je vil dne 5. t. m. na pokopališče v Laškem. K zadnjemu počitku so spremljali uglednega kmeta na Strmec g. Antona Peteka. Star je bil rajni 68 let. Lepa udeležba pri pogrebu je pričala, kako ga je vse spoštovalo in rajni je to spoštovanje tudi zaslužil, kakor je povdarjal ob grobu gospod nadžupnik dr. Kruljc. Na zunan je bil g. Petek sicer priprost, a v njem je bilo plemenito srce. Bil je skrben, veren, požrtvovalen za vse dobro. Imel je odprte roke in odprto srce za vsakega, posebno za reveža. Časti pri ljudeh ni škal, celo branil se je in vendar so se mu častne službe ponujale. Bil je dolga leta cerkveni ključar nadžupne cerkve in podružnice Sv. Krištof. Svoj čas je bil župan velike krištofske občine. Posebno ga je dičila zvestoba v službi, bodisi kot cerkveni ključar ali župan ali hišni gospodar in oče. Bodi mu Bog plačnik za vse, kar je dobrega storil. Pogreba sta se udeležila g. ravnatelj iz Maribora Fr. Hrstelj in g. župnik pri Sv. Jederti, J. Lončarič in g. bogoslovec Potokar. Ohranjen mu bodi časten spomin. Preostalo, to je ženi, si-

nu in hčeram, naše iskreno sožalje! — Šmihelska nedelja se obhaja pred godom, t. j. dne 24. septembra. To na znanje vsem častilcem sv. Mihaela.

Pišec. Gotovo mislite, g. urednik, da smo vsi pomrli, ker ni nič glasu iz našega kotička. Pa temu ni tako. Toda naš Fricl si je počitnice privoščil in jo odkuril na morje. Saj je vendar on tudi pod solncem rojen in če drugi lahko tam Bogu čas krajejo in denar zapravljajo, zakaj tega njemu, Friclmu, ne bi bilo dovoljeno storiti. In tako je marsikaj videl in doživel in tudi v žepu se mu je kolcalo. Čisto zdelan je prijamral domov, a poln izkušenj in novic. Veste, g. urednik, tam doli okrog morja baje vozijo vsak dan »trugo« dvakrat od hiše do hiše, a za voznikom zvonijo, da je jo. Pa Vam je Fricl novemu kameradu skoraj slabo postalo, ker je Fricl pogruntal, da mrlič pobirajo po hišah. Ker pa Fricl povsod vtakne svoj nos zraven, je kmalu zvohal, da le smeti in odpadke pobirajo, a ne mrličev. In njegov komerad je bil takoj zdrav. Škoda, da tudi pri nas ni kaj takega. Naše mamice bi tudi z veseljem oddajale nepotrebno šaro. Pa se je Fricl zarotil, da hoče tudi v Pišecah in okolici uvesti tako pobiranje, a za zvonarja hoče imeti sosednega mežnarja zraven. Da pa bo sklep držal, sta jo mahnila s »komeradam« v obmorski hotel na »menu« in naravni zre-

zek ter čašo dalmatinca. Po 12urni zamudi, potem ko je že ohladil svoje potrte kosti pod »komeradovim« varstvom v alani morski vodi, jo je Fricl primahal domov. In sedaj dela in živi le v tem, kako bi svoj načrt uresničil. Pravi pa, ko bo otvoritvena vožnja, da hoče, da se vi, g. urednik, prvi peljete po Pišecah in še dalje okrog. — Tako Fricl po svetu. Ali doma tudi nismo spali. Za treznost smo se potrudili in zbrali statistiko iz celih Pišec za gospode, ki sede v Ljubljani, ali v Zagrebu, ali v Beogradu, saj ne vem, kje bodo to statistiko rabili, pri okrogli mizi ter si ga kozarček privoščijo. Naj tudi tam zvedo, koliko ga pride-lamo in kako ga znamo piti. Morda nam bo do nevoščljivi in pravočasno poslali vinske kupce, ki nam bodo vse vino pokupili, samo da ga ne bomo mi pili. Če bo tak uspeh imelo zbiranje te statistike, potem smo pripravljeni vedno zbirati statistiko in se tudi udarcev in klofut, ki ob taki priliki lete okrog, ne bomo bali.

Medija-Izlake. Pri nas se je vršil meseca avgusta evharistični shod, združen s proslavo 1900letnice odrešenja. Shod je bil prirejen za vzhodni del moravske dekanije. Zastopanih je bilo šest župnij s skupno udeležbo 3500 ljudi. Za majhno ozemlje je to precej. To evharistično slavlje je v vseh pogledih dobro uspelo. Da bi bili le sadovi zares trajni in obilni! — Že dolgo časa nameravana preložitve ceste v smeri Medija-Izlake — Kolovrat na eni in Medija-Izlake — Kandarše na drugi strani je postalo dejstvo. Cesta se je namreč preložila tako, da se opusti strmi klanec mimo gradu in kapele Medija ter se zgradi v ravni smeri pod gradom ob potoku Medija nova cesta. Hvalevredno je, da so pri gradbi upoštevani v prvi vrsti oni iz občine Zagorje ob Savi in Ržišče, ki so brez vsakega dela in zaslužka.

Trebnje na Dolenjskem. V nedeljo dne 3. t. m. se je vršil v Trebnjem na Dolenjskem evharistični shod, katerega se je vkjub slabemu vremenu udeležila velika množica ljudi. Bile so javno zastopane župnije Čatež, Dobernič, St. Lovrenc, St. Janž, Mirna, Mokronog, Mirna peč, St. Rupert, Trebnje, Trebešno ter Tržišče. Ob devetih je bil sprejem udeležencev, nato je bila na prostem pred cerkvijo slovesna sv. maša s pridigo. Popoldan ob enih je bil slavnostni govor za moške v dvorani

Za cerkveno ljudsko petje

smo vam pripravili cerkvene pesmarice, ki smo jim določili kar najnižjo ceno:

1. **Cerkvena ljudska pesmarica** samo po Din 3.—. Obsega 100 izbranih pesmi.
2. **Venec sv. pesmi**, obsega ravno 1000 cerkvenih pesmi, stane broš. Din 10.—, vezana Din 26.—. **Venec sv. pesmi in Molitev**, vez. v eni knjigi Din 30.—.
3. **Prijatelj otroški** (molitve in pesmi z notami za šolsko mladino), broš. Din 2.—, vez Din 5.50 in Din 7.50.
4. **Jezus, blagoslovi nas!** (Slomšekove blagoslovne pesmi z notami), Din 5.—.
5. **Kvišku srca** (pesmarica z notami), broš. Din 12.—, vez. Din 20.—.

Poleg teh naročajte tudi vse ostale cerkvene skladbe, novejšje in starejše, pri

TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU.

rasta palestinskega prebivalstva tekom 5 let eno četrtno milijona oseb. Dr. Weizmann je tudi razlagal, kako se bodo obrnili židje na nemško vlado, da ta da prosti odnos premoženja onim judovskim družinam, ki se hočejo izseliti v Palestino. Palestina bi bila takoj pripravljena, sprejeti 5000 mladih židov, ki bi se lotili naseljevalnega dela kot pionirji.

Kako rastejo nohti?

Najhitreje rastejo nohti na palcih, najbolj počasi na mezinicah. Povprečno zraste nohet tekom 10 dni za 1 mm. V starosti 50 let je porezal človek na rokah in nogah nohtov v dolžini 36 m.

čudovito nežne postave, imela je bled obraz z velikimi, toplimi očmi in mehka, milosrčna usta. Kar po pravici ji je bilo ime Elizabeta.

Če naletiš na prav čistega človeka, ali ti ni tako, kakor da bi srečal koga iz raja? Ali ne pri-nese tako srečanje v globočino srca miru in utešenja?

In tak sem se ločil od Šipčeve Lizike.

Hotel sem enkrat proti žagi doli. Spoznati sem želel fanta, ki je tako divje oddrdal z vozom, tiho in bogoslužno deklino in starega, o komer je trdil Boltežar, da je priskuten demokrat, ki si ne dela prav nobenih očitkov iz tega, da se pravda z grajščino že dvajset let za pravico do vode.

Tudi h koči na barju bom moral kdaj, da vidim Grčarjevo ženo in kraj, kjer raste strupena goba Biana.

Sami važni opravki za puščavnika, kakršen sem jaz!

Peto poglavje.

Samaritanska ljubezen. — Naše sankanje. — Boltežar zopet v dvomih. — Mlada, vroča kri. — O gnilem jabolku in izgubljeni ovci.

Včeraj sem doživel nekaj, kar me je vznemirilo. Na cesti doli sem zagledal novo učiteljico Eriko Grubelnik s tisto razvpito deklinjo. Razgovarjali sta se, se smejali in zaupljivo šli ena poleg druge.

Nehoté sem stopil za njima. Pri žagi je ta zelo čudna dvojica srečala Šipčovo Liziko. Ta je mimogrede stisnila učiteljici roko, od druge pa se je plašno obrnila.

Lizika mi je prišla nasproti. Pozdravila sva se, kakor je v naši dolini med gozdovi navada, ne samo z besedo ali s tem, da bi se ji odkril in pokimal, temveč sva kot vaščana, ki se poznata, postala za nekaj hipov drug poleg drugega in sva sti stisnila roke. Pri tem se je deklica plašljivo ozrla po poti, po kateri je prišla, in je rekla:

Prosvetnega društva, za ženske pa v cerkvi, nato je bila procesija s Sv. Rešnjim Telesom daleč iz trga in po končani procesiji pa pete litanije. Med sv. mašo je bilo ljudsko petje, isto kot dne 30. julija v Ljubljani na Stadionu.

Kladje-Blanca. Umrli je v vojaški bolnici v Prizrenu v južni Srbiji Ivan Radej, rojen dne 24. decembra 1909, v cvetu svoje mladosti v 24. letu. Služil je pri 30 pp. Bil je tih, miren, varčen in vzgleden fant. Zapušča svojo ubogo bolno mater, ki je imela v njem svojega največjega ljubljence. Sladko spavaj, dragi Ivan, v tuji zemlji, ne v rojstnem kraju!

Protituberkulozni dnevi v naših župnijah. Kakor smo že poročali, si je Protituberkulozna liga v Mariboru nadela lepo nalogo, zgraditi v Mariboru azil (dom) za tuberkulozne bolnike, ki jih je žal pri nas vedno več. Ker bode zgradba namenjena najsiromušnejšim slojem, je ta človekoljubni načrt tembolj pozdraviti. Gradbeni stroški se bodo krili iz fonda, v katerega se stekajo prostovoljni prispevki. Po odobritvi in priporočilu škofijskega ordinariata lavantinske škofije se prireajo zdaj v naših župnijah takozvani dinarski dnevi, katerih čisti donos je namenjen zgoraj navedeni plemeniti svrhi. Prostovoljni prispevek, ki znaša samo en dinar na osebo, je tako malenkosten, da ne sme biti nikogar, ki ne bi hotel doprinesiti te male žrtve!

Viničarski vestnik.

NA OBČNEM ZBORU STROKOVNE ZVEZE VINIČARJEV

so bile soglasno sprejete naslednje resolucije:

Podružnicam zveze naj se da večji delokrog. Skupine naj na svojih občnih zbore same sklepajo, kako se hočejo priključiti ena k drugi, kako bo treba spremeniti pravila. Poslovno kakor organizatorično se s tem pridobi.

Uradni dnevi tajništva zveze naj se za haloške viničarje ustanove v Ptuj, na drugem koncu pa tudi v Gornji Radgoni.

Pri vseh tajništvih zveze naj se ustanovi posredovanje viničarskih služb.

Skupinski odbori naj določijo naslov, komu se skupno za vse člane določi strokovni časopis organizacije.

Znižajo se naj upravni stroški za posmrtninski sklad.

Vsak neorganiziran viničar, ki v stiski išče pomoči svoje stanovske organizacije, mora vnaprej plačati enoletno članarino.

Za volitve v Delavsko zbornico naj za listo Jugoslovanske strokovne zveze delujejo vsi člani in zaupniki, ker smo to moralno dolžni in ker gre naša zahteva tudi v tem, da viničarji postanemo delci pravic Delavske zbornice in ker to našo zahtevo more uveljaviti samo Jugoslovanska strokovna zveza.

Zahtevamo, da se k neizpremenjenemu viničarskemu redu doda še dopolnilo o službeni stalnosti viničarjev.

K uspešni rešitvi vinogradniške krize smo solidarni s strokovnjaki, da je treba obseg vinogradov omejiti. Nemogoče in preizkušeno denarne plače se mora za viničarje uspešno nadomestiti samo z zadostno deputatno zemljo.

Zahtevamo, da se inozemske vinogradnike stavi pod kontrolo, ker se opetovano dogaja, da ti svoje pridelke prodajo, ali jih spravijo čez mejo, delavcem in viničarjem pa ne plačajo njihovega zaslužka ter se tako izrablja naše ljudstvo.

Protestiramo radi preganjanja viničarjev, ki so stanovsko organizirani in ki se s pravnimi sredstvi morajo boriti za svoje pravice.

Protestiramo proti uvedbi plačilnih bonov in proti tozadevnim dogovorom med gotovimi vinogradniki in trgovci, katerih viničarji so vsled tega prisiljeni, jemati blago samo pri teh trgovcih in ker se je ugotovilo, da se je takšen nesvoboden nakup blaga in potrebnih zlorabljal s tem, da je bilo takšno blago manjvredno, ali pa je bilo dražje, kot pri drugih trgovcih v dotični okolici. Monopola na naše borne plače ne moremo dopustiti.

Zahtevamo, da se zaposlijo na vinogradnih posestvih ekonomski naši državljani, ker se dogaja, da so ekonomski, ki niso naše narodnosti, skoraj povsod najbrutalnejši proti našim viničarjem.

*

Tolovajska brata.

Številni vlomi.

Knjigotržci v Berlinu so bili zelo razburjeni. Cele mesece so obiskovali njihove blagajne vlomilci, za katerimi je manjkala vsaka sled. Policija si še ni opomogla do sape, že je vznemirila javnost vest, da je bilo oropanih vseučilišnih blagajni 3000 tolarjev. Koj za tem ropom so se obrnili tolovaji do večje knjigotržnice in jo prisilili, da je beležila na plat zgube 1500 tolarjev.

Neznatni kramar.

Ob pojavu teh vlovov je živel v Berlinu manjši trgovec z imenom Malhov. Vozil se je s svojo neznatno robo okrog po sejmi in si je pridobil s trudom nekaj premoženja. Posedal je lastno hišico, v kateri je živel povsem zadovoljno s svojo ženo — otrok namreč ni bilo. Eden od paznih policijskih uradnikov je videl, da sta vstopila pri Malhovu na obisk povsem tuja moška pravič po vlovu v vseučilišče, drugič ono jutro, ko je bila olajšana knjigotržnica za 1500 tolarjev. Policist je javil svoja opazovanja na višje mesto. Policija je sklicala vsled vlovov oškodovane knjigarnarje in so jim pokazali Malhovo sliko. Eden od trgovcev se je spomnil, da je videl baš tega moža kratko pred vlovom v svoji trgovini. Oblast se je odločila za hišno preiskavo in nekega jutra je bila Malhova hišica obkoljena od stražnikov.

Hišna preiskava.

Malhov je sedel s svojo ženo pri zajutruku, in zrl na vstople povsem mirno, kakor bi imel čisto vest. Policijski uradniki so se ozirali začudeno po čedno opremljeni sobici, ki ni kazala niti najmanjšega suma na zagrešeno nepoštenost. Vsaka stvar je bila skrbno na svojem mestu. Na deščicah pred okni je bilo vse polno loncev s cveticami, ki so bile baš sedaj v zimskem času v polnem cvetju.

Malhov je vprašal, kaj da iščejo pri njem. Vodja policistov je pokazal na

»Učiteljica hodi — hodi — s to?«

»Da, tudi jaz se čudim!«

»Najbrž ne vé, kakšna je ta?«

»Najbrž ne!«

»Vi bi ji lahko povedali.«

»Da, govoril bom z gospodično.« —

Govoril sem z gospodično Grubelnikovo že prav na tisti poti, potem ko se je poslovila od črne Bianke.

»Gospodična Grubelnik, nikari ne mislite, da se hočem vmešavati v vaše zadeve, ali pa da sem celo farizej; toda vi ste še čisto tuji v tem kraju, zato naj mi bo dovoljeno, da vas opozorim, da je dekleta, s katerimi ste ravnokar šli, na slabem glasu.«

»Vem,« je odvrnila in njene lepe, rjave oči so se malo nasmehnile; »toda ravno zaradi tega hodim z njo.«

»Za — to —?«

»Da! Nekoč sem v Svetem pismu razmišljala o staku: »Ta se zavzema za grešnike in je z njimi.«

»Oh — in pri tem ste si mislili: če se človeka, ki ima bolno dušo, izogiblješ, suješ od sebe, potem ne bo boljši, potem celo postati ne more boljši; potem bo vedno slabši.«

»Natanko tako sem si mislila! Eden mojih učiteljev nam je mladim deklicam rekel nekoč: »Učitelj ali učiteljica, ki v naglici opravi svoje šolske ure, ne zasluži svoje plače, čeprav je še tako majhna. Učitelj in učiteljica morata biti prijatelja vse občine, morata večkrat deliti nauke v vsaki hiši, ne da bi ljudje zapazili to, morata prijetno in nevsiljivo neprestano nadaljevati s poučevanjem, stare vzgajati ravno tako kakor mlade, vedno tako, da nista ljudem v nadlego; kajti najboljša vzgoja je tista, ki je gojenec ne opazi. Učiteljica se mora predvsem zavzeti za mlada dekleta, ki vse lahko potrebujejo modre prijateljice, in jaz ne dvomim, da bo trdoglavi kmet rad sprejel v svoje srce kaj duhovnega, če mu modra učiteljica ponudi to o pravem času. Dalje sledi.

Oglasi v »Slov. gospodarju« imajo najboljši uspeh!

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Koroska c. 5

